

Zveřejnění

výsledků kontrol přenesené působnosti v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy za rok 2022

1. Úvod

- 1.1. Správa státních hmotných rezerv (dále také „**SSHR**“) v souladu s § 26 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) a postupem dle čl. 6 usnesení vlády České republiky č. 689/2013, o Plánování, vyhodnocování a koordinaci kontrol výkonu přenesené a samostatné působnosti územních samosprávných celků prováděných ústředními správními úřady, krajskými úřady, Magistrátem hlavního města Prahy a magistráty územně členěných statutárních měst (dále také „**UV 689/2013 Sb.**“) uveřejňuje informace o výsledcích kontrol v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy.
- 1.2. SSHR jako ústřední orgán státní správy věcně příslušný v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy (dále také „**HOPKS**“) prováděla kontroly HOPKS u ústředních správních úřadů (dále také „**ÚSÚ**“), krajských úřadů (dále také „**KÚ**“) a obecních úřadů obce s rozšířenou působností (dále také „**OÚ ORP**“) v celém rozsahu přípravy plánovaných HOPKS podle § 24 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a § 8 odst. 6 zákona č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy), ve znění pozdějších předpisů.

2. Předmět kontrol

- 2.1. Předmětem kontrol u ÚSÚ, KÚ a OÚ ORP bylo zkoumání skutečného stavu a jeho porovnání se stavem žádoucím, jenž je vymezen zejména:
 - zákonem č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také „**zákon č. 241/2000 Sb.**“),
 - zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů,
 - zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
 - zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
 - zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů,
 - zákonem č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy), ve znění pozdějších předpisů,
 - vyhláškou Správy státních hmotných rezerv č. 498/2000 Sb., o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy, ve znění pozdějších předpisů,
 - nařízením vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 312/2002 Sb.“) a § 1 vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků (dále jen „vyhláška č. 512/2002 Sb.“)

2.2. Předmětem kontroly u **ÚSÚ** bylo především:

- zpracování koncepce HOPKS v působnosti resortu dle § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 241/2000 Sb., o HOPKS,
- zpracování plánu nezbytných dodávek pro krajské úřady dle § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 241/2000 Sb., o HOPKS,
- zabezpečení nezajištěných nezbytných dodávek pro krajské úřady dle § 6 odst. 2 písm. a) zákona č. 241/2000 Sb., o HOPKS,
- způsob uplatňování požadavků na vytvoření státních hmotných rezerv podle § 6 odst. 1 písm. c) a § 10 odst. 4 zákona č. 241/2000 Sb., o HOPKS,
- příprava činností umožňujících uskutečnění regulačních opatření dle § 6 odst. 1 písm. e) zákona č. 241/2000 Sb., o HOPKS.

2.3. Předmětem kontrol výkonu přenesené působnosti v oblasti HOPKS u **KÚ** bylo především:

- zpracování a aktuálnost plánu nezbytných dodávek, stanovení potřeb a účelnosti nezbytných dodávek, koordinace zpracování plánů nezbytných dodávek obcí s rozšířenou působností a zajištění nezbytných dodávek k uspokojení základních životních potřeb obyvatel kraje,
- dokumentace a připravenost na vyhlášení regulačních opatření v oblasti HOPKS,
- příprava a realizace opatření k omezení spotřeby ropy a ropných produktů a k zavedení přidělového systému,
- stav a způsob zajišťování HOPKS u KÚ a z úrovně kraje směrem k obcím s rozšířenou působností, včetně výsledků kontrol výkonu přenesené působnosti v oblasti HOPKS prováděných KÚ u OÚ ORP,
- poskytování odborné a metodické pomoci ve výkonu přenesené působnosti v oblasti HOPKS KÚ vůči OÚ ORP,
- realizace opatření a úkolů uložených ústředními správními úřady krajskému úřadu v oblasti přípravy HOPKS,
- plnění povinností stanovených zákonem 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím v případě podání žádosti fyzickou nebo právnickou osobou o poskytnutí informace v oblasti HOPKS,
- zvládnutí používání informačního systému pro plánování civilních zdrojů (IS Argis) a informačního systému pro vyžadování věcných zdrojů (IS Krizkom),
- organizační zabezpečení výkonu přenesené působnosti v oblasti HOPKS,

- kontrola splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti v přenesené působnosti v oblasti HOPKS dle § 18 a § 21 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 312/2002 Sb.“), § 1 vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků (dále jen „vyhláška č. 512/2002 Sb.“).

2.4. Předmětem kontrol výkonu přenesené působnosti v oblasti HOPKS u **OÚ ORP** bylo především:

- zpracování a aktuálnost plánu nezbytných dodávek obce s rozšířenou působností,
- dokumentace způsobu plnění regulačních opatření podle zákona č. 241/2000 Sb., o HOPKS,
- zvládnutí používání IS Argis a IS Krizkom,
- organizační zabezpečení výkonu přenesené působnosti v oblasti HOPKS,
- kontrola splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti v přenesené působnosti v oblasti HOPKS dle § 18 a § 21 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 312/2002 Sb.“), § 1 vyhlášky č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků (dále jen „vyhláška č. 512/2002 Sb.“)

3. Počet vykonaných kontrol

3.1. SSHR prováděla kontroly v oblasti HOPKS v souladu s Plánem kontrolní činnosti SSHR na rok 2022, avšak z důvodu přijatých vládních opatření v souvislosti se šířením virového onemocnění covid-19 a v roce 2022 i v souvislosti s migrační vlnou z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině došlo u některých kontrol k přesunutí termínu kontroly. Konkrétní termíny byly vždy předem projednány se zástupci kontrolovaných subjektů. Oznamovací dopisy s uvedením termínu, rozsahu a obsahu kontroly, včetně požadavků týkajících se zajištění kontroly ze strany kontrolovaného subjektu, byly odeslány kontrolovanému subjektu nejpozději 20 dnů před zahájením kontroly. Následné kontroly a kontroly mimo plán, vzhledem ke zjištěnému stavu, nebyly ze strany SSHR prováděny. Kontrola Moravskoslezského kraje, Libereckého kraje a Magistrátu hl. m. Prahy byla provedena za spoluúčasti dvou přizvaných osob, vždy z Ministerstva průmyslu a obchodu.

3.2. Kontrola u **ÚSÚ**:

Pořadové číslo	Ústřední správní úřad	Plánovaný termín kontroly	Termín provedení kontroly
1.	Ministerstvo zdravotnictví ČR (MZ ČR)	říjen 2022	25. 10. 2022

3.3. Kontroly u **KÚ**:

Pořadové číslo	Krajský úřad	Plánovaný termín kontroly	Termín provedení kontroly
1.	Kraj Vysočina (KVys)	leden	26. 01. - 27. 01. 2022
2.	Zlínský kraj (ZLK)	březen (přesun na srpen)	24. 08. - 25. 08. 2022
3.	Moravskoslezský kraj (MSK)	duben (přesun na říjen)	04. 10. - 05. 10. 2022
4.	Liberecký kraj (LK)	červen	28. 06. - 29. 06. 2022
5.	Magistrát hl. m. Prahy (MHMP)	září	08. 09. - 09. 09. 2022

3.4. Kontroly u **OÚ ORP**:

Pořadové číslo	OÚ ORP	Plánovaný termín kontroly	Termín provedení kontroly
1.	Světlá nad Sázavou (KVys)	leden	19. 01. 2022
2.	Velké Meziříčí (KVys)	leden	20. 01. 2022
3.	Zlín (ZLK)	březen (přesun na srpen)	23. 08. 2022
4.	Rožnov pod Radhoštěm (ZLK)	březen (přesun na listopad)	16. 11. 2022
5.	Hlučín (MSK)	duben (přesun na říjen)	04. 10. 2022
6.	Bruntál (MSK)	duben (přesun na říjen)	05. 10. 2022
7.	Jablonec nad Nisou (LK)	červen	22. 06. 2022
8.	Česká Lípa (LK)	červen	21. 06. 2022
9.	Praha 8 (HMP)	září	05. 09. 2022
10.	Praha 18 (HMP)	září	14. 09. 2022

4. Hodnocení kontrol – nejčastější a nejzávažnější zjištění a jejich příčiny

4.1. Z hlediska obsahu postihovaly kontroly celou oblast výkonu přenesené působnosti v oblasti HOPKS.

4.2. Výsledky provedených kontrol prokázaly, že stav a úroveň zabezpečení výkonu přenesené působnosti v oblasti HOPKS u KÚ a OÚ ORP se celkově zvyšuje, avšak přetrvávají rozdíly v kvalitě a úrovni jejího zajišťování. Příčina v převážné většině případů spočívá v tom, že pracovníci OÚ ORP zabezpečující výkon přenesené působnosti v oblasti HOPKS mají v rámci své pracovní náplně svěřenu celou řadu dalších agend jak v přenesené, tak samostatné působnosti úřadu.

4.3. Zjištěné klady:

- při zpracování plánů nezbytných dodávek a zajišťování věcných zdrojů za krizových situací jsou využívány informační systémy pro podporu HOPKS – IS Argis a IS Krizkom,
- kladný přístup kontrolovaných osob v rámci přípravy HOPKS na kontrolu a v průběhu kontroly,
- požadavky na nezbytné dodávky jsou účelné,
- informace o dodavatelích nezbytných dodávek a jejich možnostech byly v převážné většině aktuální,
- plány nezbytných dodávek byly aktualizovány, upřesňování požadavků na nezbytné dodávky bylo prováděno podle rozpracovaných typových plánů na konkrétní krizové situace,
- náplně okruhů regulačních opatření byly dostatečně rozpracovány, dokumentace regulačních opatření se staly součástí krizových plánů (v části B – 3);
- v rámci odborného řízení byla realizována opatření, včetně rozpracování úkolů vyplývajících z dokumentu Zaměření SSHR pro činnost KÚ v oblasti HOPKS v roce 2022, k ujednocení činností spojených s konkrétními povinnostmi OÚ ORP, stanovenými zákonem č. 241/2000 Sb., o HOPKS.

4.4. Zjištěné nedostatky:

- V rámci kontrol obecních úřadů obcí, byly zjištěny dva nedostatky spočívající v porušení platných právních předpisů u Městského úřadu Velké Meziříčí a Městské části Praha 18 – kontrolní skupinou bylo při kontrole zjištěno porušení § 21 odst. 1 zákona č. 312/2002 Sb., *o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů tím, že určení úředníci zajišťující činnosti v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy v přenesené působnosti nespĺňují kvalifikační předpoklady k výkonu této činnosti, tj. nemají „Osvědčení“ ze zvláštní odborné způsobilosti ze správní činnosti – „příprava a realizace hospodářských opatření pro krizové stavy“ dle § 1 odst. 1 písm. p) vyhlášky 512/2002 Sb., *o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků*, ve znění pozdějších předpisů.

5. Uložená opatření k nápravě

- 5.1. Na základě zjištění porušení právních předpisů uvedené pod bodem 4.4. tohoto dokumentu bylo kontrolní skupinou uloženo OÚ ORP zaslat zprávu jaká přijal opatření k odstranění tohoto nedostatku. Městský úřad Velké Meziříčí zaslal dopisem přijatá opatření, tj. provedení personální změny s tím, že nový úředník bude vyslán v roce 2023 k vykonání zkoušky zvláštní odborné způsobilosti na Institutu pro veřejnou zprávu. Úřad městské části Praha 18 zaslal dopis s přijatým opatřením, tj. úředník zajišťující oblast hospodářských opatření pro krizové stavy byl přihlášen dne 6. 3. – 7. 3. 2023 k vykonání zkoušky zvláštní odborné způsobilosti na Institutu pro veřejnou zprávu Praha.
- 5.2. K zajištění předcházení nedostatků v oblasti HOPKS SSHR přijala opatření formou zpracování dokumentu „Zaměření činností KÚ v oblasti HOPKS na rok 2023“, formou upozornění SSHR na poradách s KÚ, formou čtenější odborné a metodické pomoci, zejména poskytováním konzultací na základě telefonického nebo písemného vyžádání, organizováním odborných kurzů pro příslušné pracovníky a průběžným prováděním aktualizací metodických materiálů dostupných na vnějších webových stránkách SSHR, s cílem objasnit správním úřadům aplikaci legislativy k praktickému využití při přípravě a realizaci HOPKS.

6. Závěr

- 6.1. Zavedený systém pravidelných kontrol a poskytování systematické metodické pomoci z úrovně SSHR přispěl u kontrolovaných ÚSÚ, KÚ, a OÚ ORP ke zlepšení výkonu přenesené působnosti v oblasti HOPKS. Současně došlo ke zvýšení kvality metodického řízení z úrovně KÚ směrem k OÚ ORP.
- 6.2. Provedenými kontrolami bylo v roce 2022 zjištěno porušení právních předpisů pouze u OÚ ORP Velké Meziříčí a ÚMČ Praha 18 (viz bod 4. 4. a 5. 1. tohoto dokumentu).
- 6.3. Kontrolované ÚSÚ, KÚ a OÚ ORP v roce 2022 zabezpečovaly výkon přenesené působnosti podle zákona č. 241/2000 Sb., o HOPKS. Bylo dosaženo velmi výrazného zlepšení přístupu ke zpracování plánů nezbytných dodávek. Nepochybným kladem bylo i zjištění, že většina kontrolovaných OÚ ORP zvládla aktualizaci plánů nezbytných dodávek bez podstatných nedostatků.

V Praze dne 23. ledna 2023